



Muu ohjaus ja tuki

Sote-tieto ja -tiedonhallinta yksikkö

23.2.2021

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Kanta-palvelujen käyttöönoton valmistelevat tehtävät

Hallinnolliset valmistelutehtävät

- Hallinnolliset päätökset
- Projektin hallinnointi
- Omavalvonta-suunnitelman kokoaminen

Tekniset valmistelutehtävät

- Varmenteiden hankinta ja käyttö
- Rekisteritiedot Koodisto-palveluun
- Teknisen Ympäristön Suunnittelu ja toteutus

Henkilöstön valmistelevat tehtävät

- Organisaation toimintamallit ja kirjaaminen
- Henkilöstön koulutus ja tukimateriaalit
- Häiriötilanteet ja jatkuvuuden varmistaminen

Käytön aloittamiseen liittyvät tehtävät

- Viestintä
- Kanta -palvelun liittymissopimus ja käyttöönottokoe
- Käyttöönotto ja käytön aloittaminen
- Arkiston hallinta

Potilastiedon arkiston ja kuva-aineistojen arkiston kansallinen toimintaympäristö

**Oma-
valvonta-
suunnitelman
kokoaminen**



**Oma-
valvontasuunnitelman sisältö,
suunnitelman laatiminen ja
oma-
valvonnan toteuttaminen**

Miksi omavalvontasuunnitelma?

- Parantaa ja yhdenmukaistaa sosiaali- ja terveydenhuollon tietosuoja- ja tietoturvakäytäntöjä arkityössä
- Varmistaa, että henkilöstö tietää tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvät menettelyt ja noudattaa niitä asiakas- ja potilastietojen käsittelyssä
- Huomioi arkaluonteisen tiedon salassapidon merkityksen
- Helpottaa ymmärtämään väärinkäytöksen seuraamukset
- Ohjaa ja tukee tietoturva vaatimusten noudattamista
- Auttaa seuraamaan toimintaa käytännössä
- Auttaa varmistamaan myös muiden palvelun tuottamiseen osallistuvien tahojen tietoturvallisen toiminnan
- Selkeyttää roolit ja vastuut toteutuksessa

Omavalvontasuunnitelma

Keiden on laadittava (säädökset voimassa v. 2015 lähtien)

- Sähköistä asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn tarkoitettua tietojärjestelmää käyttävien
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien
- Apteekkien
- Itsenäisten ammatinharjoittajien
- Kansaneläkelaitoksen
- Kanta-välityspalveluiden tuottajien (välittäjäorganisaatiot)

HUOM. Koskee myös muita kuin Kanta-palveluihin liittyviä toimijoita ja järjestelmiä

Miksi

Suunnitelmassa selvitettyjen toimenpiteiden avulla ylläpidetään ja kehitetään organisaation tietoturvaa ja tietosuojaa

THL Määräys 2/2015

Omavalvontasuunnitelman sisältö

Jaettu kokonaisuuksiin, joihin kootaan kunkin aiheen alle kuuluvat sisällöt
(osiot voivat olla linkitettyjä tai erillisiä dokumentteja)

- 1. Johdanto**
- 2. Suunnitelman kohde**
 - Ketkä kuuluvat suunnitelman piiriin: palvelunantajat, järjestelmät, käyttäjät kuvattuna
- 3. Yleiset tietoturvakäytännöt**
 - Kuvaukset tietoturvapolitiikasta, tietosuojaan ja valvontaan liittyvistä vastuista, koulutus, ohjeistus, toimintamalleihin perehdytys, tietojärjestelmien ja potilastietojen käsittelyyn ohjeistus ja koulutus
- 4. Käyttöympäristön ja useiden järjestelmien yhteiset tietoturvakäytännöt**
 - Menettelyt virhe- ja ongelmatilanteissa, järjestelmien käyttöohjeiden hallinnointi ja saatavuus, järjestelmien asennus ja ylläpito, tilojen työasemien, tallennusvälineiden ja tulosteiden turvallisuus, muut käyttöympäristön käytännöt
- 5. Käyttövaltuuksien, pääsynhallinnan ja käytön seurannan yleiset käytännöt**
 - Käyttäjryhmät, käyttövaltuushallinnan ja käytön seuraamisen käytännöt
- 6. Kanta-palvelujen käytön tietoturvakäytännöt**
- 7. Tietojärjestelmät**
 - Kanta-palveluihin liittyvät tietojärjestelmät (A), muut asiakas- tai potilastietoja käsittelevät järjestelmät (B), muut tietojärjestelmät jotka on otettava huomioon arkaluonteisten asiakas- ja potilastietojen suojaamisen kannalta
- 8. Tietojärjestelmäkohtaiset ohjeet ja suunnitelmat**
 - Järjestelmien osalta joilla on vaikutusta asiakas- tai potilastietojen käsittelyyn, tietoturvaan tai tietosuojaan

Linkkejä Omavalvontasuunnitelman materiaaleihin

- [Tietoturvasuunnitelmat](#)
- [Määräys 2/2015: Omavalvontasuunnitelmaan sisällytettävät selvitykset ja vaatimukset \(pdf 2 Mt\)](#)
- [Mallipohja omavalvontasuunnitelman laatimiseksi \(doc 114 kt\)](#)
- Mallipohja on saatavana myös ruotsinkielisenä:
- [Modellunderlag för plan för egenkontroll för företagare inom social- och hälsovården \(2020\) \(doc, 109 kt\)](#)
- [Omavalvontasuunnitelman koulutusmateriaalit](#)
- [Utinen: Tietoturvan ja tietosuojaan omavalvontasuunnitelman malli tukee pieniä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajia](#)



Häiriötilanteet

Toiminta häiriötilanteessa

Organisaation toiminta Kanta-häiriötilanteissa 1/2

- Loppukäyttäjän tukipiste Kanta-palveluja koskien on organisaation pääkäyttäjä, lähituki, keskitetty palvelupiste tai järjestelmätoimittajan tukipalvelu
- Jokainen toimija vastaa osaltaan tuottamiensa palveluiden toiminnasta, käytönaikaisen tuen järjestämisestä sekä häiriöviestinnästä
- Ks. Kanta.fi > Ammattilaiset > Palvelut > Tuki > [Häiriötilanneohje](#)
- [Kanta.fi: Toiminta tietoturvaloukkausepäilyssä](#)

Organisaation toiminta Kanta-häiriötilanteessa

Ammattilainen

- [Kanta.fi häiriötiedote](#)
- Yhteys omaan **kuvantamisen/PTA** pääkäyttäjään
- Selvitys häiriöstä

Käyttötuki

- Yhteys järjestelmätoimittajaan
- Häiriöstä riippuen täytetään Kelan [Häiriöilmoituslomake](#)

Järjestelmätoimittaja

- Yhteys Kelan tekniseen tukeen
- [Häiriöilmoituslomake](#)

Lisätietoja
[Kanta.fi häiriötilanneohje](#)

**Henkilöstön
koulutus
ja muu
tukimateriaali**



Henkilöstön koulutus ja muu tukimateriaali

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Materiaaleja ja lisätietoja

- Tiedonhallinta sosiaali- ja terveysalalla [koulutusmateriaalit](#)
- THL [määräykset](#)
 - Sivulla myös Omavalvontasuunnitelman mallipohja ja [uusi mallipohja erityisesti pienille yksityisille toimijoille](#)
- Kanta [sertifiointi, olennaiset vaatimukset ja omavalvonta](#)
- Sote-tietojärjestelmien luokittelu, sertifiointi ja omavalvonta: [usein kysytyt kysymykset](#)
- Tietojärjestelmien ilmoittaminen ja valvonta, [tietojärjestelmien rekisteri](#) / Valvira
- [Tiedonhallinta sosiaali- ja terveysalalla](#) / THL
- Tietosuojavaltuutetun toimiston materiaalit:
 - Toimenpiteet ja dokumentit tietosuojan [osoitusvelvollisuuden](#) täyttämiseksi
 - Usein kysyttyä EU:n [tietosuoja-asetuksesta](#)

VALTAVA -hankkeen kirjaamiskoulutukset keväällä 2021

Keskeisten terveystietojen kirjaaminen: eri teemat

Kukin tilaisuus järjestetään saman sisältöisenä kaksi kertaa. Jokaiseen tilaisuuteen on oma ilmoittautumislomakkeensa.

- Diagnoosit, käyntisyyt ja riskitiedot
 - 9.3.2021 klo 14.00–16.00 ([ilmoittautumislinkki](#))
 - 4.5.2021 klo 14.00–16.00 ([ilmoittautumislinkki](#))
- Toimenpiteet ja fysiologiset mittaukset
 - 17.3.2021 klo 13.00–15.00 ([ilmoittautumislinkki](#))
 - 12.5.2021 klo 13.00–15.00 ([ilmoittautumislinkki](#))
- **Kuvantamis- ja laborioriotutkimukset ***
 - 7.4.2021 klo 13.00–15.00 ([ilmoittautumislinkki](#))
 - 1.6.2021 klo 14.00–16.00 ([ilmoittautumislinkki](#))
- Lääkitys ja rokotustiedot
 - 13.4.2021 klo 14.00–16.00 ([ilmoittautumislinkki](#))
 - 9.6.2021 klo 13.00–15.00 ([ilmoittautumislinkki](#))

Hoitoonpääsyttietojen kirjaaminen perusterveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa

Tilaisuus järjestetään saman sisältöisenä neljä kertaa kevään aikana. Jokaiseen tilaisuuteen on oma ilmoittautumislomakkeensa.

- 19.2.2021 klo 13.00-14.30 ([ilmoittautumislinkki](#))
- 25.3.2021 klo 13.00–14.30 ([ilmoittautumislinkki](#))
- 22.4.2021 klo 13.00–14.30 ([ilmoittautumislinkki](#))
- 21.5.2021 klo 13.00–14.30 ([ilmoittautumislinkki](#))

Koulutuskutsut ja ilmoittautumislinkit
[THL:n tapahtumakalenteri](#)



Kysymyksiä?

sotetiedonhallinta@thl.fi

Kirjaamiseen, toimintamalleihin ja Omavalvontaan
liittyvät kysymykset THL:lle